

Til lovforslag nr. L 234. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 22. maj 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om forbud mod besøgende i bestemte lokaler

[af justitsministeren (Frank Jensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. april 2001 og var til 1. behandling den 10. maj 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder. Endvidere blev der den 15. maj 2001 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 9. april 2001 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 689. Den 3. maj 2001 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt en høringsoversigt til udvalget.

Sammenhæng med andre lov- og beslutningsforslag

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslag nr. L 231 om ændring af lov om leje af erhvervslokaler m.v. (erhvervslejelov), lov om leje og lov om leje af almene boliger. Dette lovforslag er blevet behandlet i Boligudvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 32 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, V, KF, DF, CD og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget om et indgreb over for hashklubberne. DF har fremsat sit eget forslag til opfyldelse af dette mål, jf. beslutningsforslag nr. B 120 om at lukke ejendomme eller lejemål, hvorfra der udgår kriminelle aktiviteter, men er så blevet indhentet af regeringens lovforslag. Ophavsretten er imidlertid ligegyldig for DF. Hovedsagen er, at de sagesløse beboere, der rammes af hashklubberne og de dårligdomme, der følger i kølvandet såsom grov organiseret kriminalitet, får hjælp. Eksempelvis i hovedstadsområdet ligger hashklubberne tæt, og den største af dem alle, Christiania, får stadig lov at sælge hash og narko på livet løs. DF har forgæves søgt justitsministerens og regeringens forsikring om, at lovforslaget effektivt vil kunne stoppe Christianias holden samfundet for nar og skride ind over for leverandøren af meget af den hash og narko, der sælges i hashklubberne, men det er ikke lykkedes.

Strafferammen på maksimalt 4 måneders fængsel for overtrædelse af loven – og kun i gentagelsestilfælde – er bestemt heller ikke noget at råbe hurra for. Så meget for afskrækkelsen i lovforslaget. Desværre kan det forudsiges, at regeringens lovforslag kun vil have begrænset og kortsigtet effekt. Men et lille, forsigtigt skridt i den for DF rigtige retning er det, og derfor får det DF's støtte.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

SF betragter lovforslaget som et bud på, hvordan man kan løse det problem, at der er almindelige boliger, der bruges til andet, herunder til salg af stoffer.

Det er vigtigt for SF, at mennesker kan bo i fred. Det er uacceptabelt, at boliger kan ødelægges ved, at andre bruger dem som forretningssteder, og helt uacceptabelt, hvis de bruges til salg af stoffer.

SF vægter således i allerhøjeste grad, at man kommer hashklubbernes kriminelle og på forskellig vis generende aktiviteter til livs.

Samtidig er det også vigtigt for SF, at mennesker, som af den ene eller anden grund ikke falder helt ind i billedet af »normaldanskeren«, ikke ved vedtagelsen af dette lovforslag sættes i en situation, hvor de konstant kan trues med forskellige foranstaltninger i henhold til både boliglovgivningen og straffeloven, uden at de har en tilstrækkelig retsbeskyttelse.

SF vægter, at retssikkerheden for de implicerede parter er i orden. Uskyldsformodningen skal således også tjene som grundlæggende princip i dette spørgsmål. SF har derfor noteret sig, at Advokatrådet i sit høringssvar tilkendegiver, at politiet allerede besidder de fornødne instrumenter til at bekæmpe de handlinger, som lovforslaget sigter mod, samt at flere af de hørte parter betoner behovet for alternative foranstaltninger, der retter sig mod de grupper, som kommer i hashklubberne.

Dertil kommer spørgsmålet om grundlovens bestemmelse om forsamlingsfriheden. Det er SF's opfattelse, at det svar, justitsministeren har givet vedrørende dette spørgsmål, ikke i tilstrækkeligt omfang afkræfter den usikkerhed, der er forbundet med det meget principielle spørgsmål, om grundlovens § 79 overholdes ved dette lovforslag.

På den baggrund kan SF ikke støtte lovforslaget.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Der er tale om et lovforslag, der giver en lang række retssikkerhedsmæssige problemer, og Enhedslisten ser lovforslaget om forbud mod besøgende i bestemte lokaler helt i forlængelse af den såkaldte rockerlov, som vi også klart afviste.

Enhedslisten er enig med Advokatrådet, der har udtrykt, at politiet allerede har de fornødne redskaber til at bekæmpe de kriminelle handlinger, lovforslaget retter sig mod

Lejeloven giver rig mulighed for at opsigte lejemål, hvis en lejer udviser en sådan adfærd, at

andre beboere udsættes for uacceptable gener i form af fysisk og psykisk vold eller trusler herom eller generende støj. For så vidt angår lejemål omfattet af erhvervslejeloven eller lov om leje af almene boliger, er der også rige muligheder for at smide en lejer ud på grund af generel utryghed, forråelse af miljøet i eller omkring ejendommen eller lignende, og en udlejer kan ophæve et lejemål, der benyttes til andre formål end det, der er aftalt.

Enhedslisten ser derfor ikke nogen grund til yderligere stramminger. Dette lovforslag bygger på en urimeligt vidtgående fortolkning af Højesterets dom fra august 1999, hvor Højesteret siger, at grundlovens § 79 ikke forhindrer, at der fastsættes regler ved lovgivning, som begrænser forsamlingsfriheden uden at være rettet mod en forsamlings meningstilkendegivelser, såfremt begrænsningen sker til beskyttelse af andre væsentlige interesser, herunder andres liv og velvære.

Det er stadig uigennemskueligt, hvornår man faktisk er omfattet af forbudet, og hvornår man ikke er omfattet. Rigsadvokaten problematiserer også, om det vil være muligt at føre bevis for, at den besøgende vidste eller burde have vidst, at der var nedlagt et forbud. Og det er uklart, hvordan de strafbare handlinger skal være fastslået. I sit høringssvar foreslår Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby, at det er en forudsætning for forbud, at de strafbare forhold på et eller andet tidspunkt bliver fastslået ved en advarsel, en bøde eller en dom. Det tages der overhovedet ikke højde for i lovforslaget. Det følger af bestemmelsen, at forbudet kan nedlægges, selv om strafbare handlinger ikke er fastslået ved dom. Man kan altså få et forbud, uden at der er en dom.

I det hele taget er bestemmelsen om, at der gives mulighed for at forbyde besøgende på baggrund af en formodning om, at der er tale om en virksomhed, der systematisk indebærer strafbare handlinger, så upræcis, at det næppe er foreneligt med princippet om, at enhver er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Formuleringen om, at der skal være tale om aktiviteter, som kan medføre ulemper og utryghed hos omkringboende, er efter Enhedslistens opfattelse heller ikke så præcis, at man kan sige, at der er tale om en klar lovhemmel til at gennemføre de foreslåede indgreb.

Et *tredje mindretal* i udvalget (KRF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget agter til lovforslagets 2. behandling at stille et æn-

dringsforslag uden for betænkningen. Partiet redegør således for sin stillingtagen til lovforslaget ved andenbehandlingen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Lars Kramer Mikkelsen (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Sandy Brinck (S)
Henrik Sass Larsen (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)
Søren Søndergaard (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Karsten Nonbo (V)
Tom Behnke (KF) Helge Adam Møller (KF) Gitte Seeberg (KF) Peter Skaarup (DF)
Jann Sjursen (KRF)

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 234

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Høringssvar fra Københavns Byret og Dommerfuldmægtigforeningen og høringsnotat, fra justitsministeren
3	Meddelelse om forslag til tidsplan for lovforslaget
4	Spm. 1 om advarslens indhold og længde, til justitsministeren Spm. 2 om domstolsprøvelse uden administrativ rekurs, til justitsministeren
5	Spm. 3 om anvendelse af ordet aktiviteter i stedet for virksomhed, til justitsministeren Spm. 4 om definition af utryghed, til justitsministeren Spm. 5 om den korte høringsfrist, til justitsministeren Spm. 6 om underretningspligt for politiet til ejer eller udlejer, til justitsministeren Spm. 7 om underretning i forhold til reglerne om tavshedspligt, til justitsministeren Spm. 8 om skiltning, som nedrives eller overmales, til justitsministeren Spm. 9, om loven også vil gælde for Christiania, til justitsministeren Spm. 10 om domstolsafgørelser samtidig med klage over politiets forbud, til justitsministeren Spm. 11 om kommentar til høringssvar fra Advokatrådet om, at loven er overflødig, til justitsministeren Spm. 12 om kommentar til høringssvar fra Ejendomsforeningen Danmark om lovens langsommelighed, til justitsministeren Spm. 13 om kommentar til høringssvar fra Jydske Grundejerforeninger om opsigelse af lejemål, til justitsministeren Spm. 14 om kommentar til høringssvar fra Danmarks Lejerforeninger, til justitsministeren Spm. 15 om motivation for prøvelse af et forbud i 3 instanser, til justitsministeren Spm. 16 om tilregnelseskrevet, til justitsministeren
6	Meddelelse om teknisk gennemgang af lovforslaget
7	Spm. 17 om begrænsning af forsamlingsfriheden, til justitsministeren Spm. 18 om, hvilke forhold der er omfattet af besøgsforbudet, til justitsministeren Spm. 19 om sikring af, at lovforslaget kun rammer personer og handlinger, som retsforfølges og efterfølgende dømmes, til justitsministeren Spm. 20 om lovforslagets rammer, til justitsministeren
8	Spm. 21 om lovforslagets konsekvenser for familiemedlemmer, til justitsministeren

Bilagsnr.	Titel
9	Spm. 22 om utryghed hos omkringboende, til justitsministeren Spm. 23 om betingelsen ulempe og utryghed hos omkringboende, til justitsministeren Spm. 24 om systematisk strafbare handlinger, til justitsministeren Spm. 25 om oversendelse af redegørelse fra Københavns Politidirektør vedrørende hashklubber, til justitsministeren Spm. 26 om politiindsatsen over for lokaler, hvor der foregår ulovlig virksomhed, der ikke er hashklubber, til justitsministeren Spm. 27 om sundhedsmæssige overvejelser i relation til problemerne i hashklubberne, til justitsministeren Spm. 28 om undersøgelse af udlejers økonomiske interesse i aktiviteterne, til justitsministeren
10	Spm. 29 om sikring mod, at besværlige lejere sættes på gaden, til justitsministeren Spm. 30 om krav til ransagning i bolig- og erhvervslejemål, til justitsministeren Spm. 31 om ulovlig virksomhed i ejer- og andelsboliger, til justitsministeren Spm. 32 om sikring mod kriminalisering af prostituerede, til justitsministeren
11	Kopi BOU: Spm. 1 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende underretningspligt for udlejere til politimyndigheden, til by- og boligministeren Kopi BOU: Spm. 2 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende hjemmel til opsigelse af lejemål, til by- og boligministeren
12	Svar på spm. 3 om anvendelse af ordet aktiviteter i stedet for virksomhed, fra justitsministeren Svar på spm. 4 om definition af utryghed, fra justitsministeren Svar på spm. 5 om den korte høringsfrist, fra justitsministeren Svar på spm. 6 om underretningspligt for politiet til ejer eller udlejer, fra justitsministeren Svar på spm. 7 om underretning i forhold til reglerne om tavshedspligt, fra justitsministeren Svar på spm. 8 om skiltning, som nedrives eller overmales, fra justitsministeren Svar på spm. 9, om loven også vil gælde for Christiania, fra justitsministeren Svar på spm. 10 om domstolsafgørelser samtidig med klage over politiets forbud, fra justitsministeren Svar på spm. 11 om kommentar til høringssvar fra Advokatrådet om, at loven er overflødig, fra justitsministeren Svar på spm. 12 om kommentar til høringssvar fra Ejendomsforeningen Danmark om lovens langsommelighed, fra justitsministeren Svar på spm. 13 om kommentar til høringssvar fra Jydske Grundejerforeninger om opsigelse af lejemål, fra justitsministeren Svar på spm. 14 om kommentar til høringssvar fra Danmarks Lejerforeninger, fra justitsministeren Svar på spm. 15 om motivation for prøvelse af et forbud i 3 instanser, fra justitsministeren Svar på spm. 16 om tilregnelskravet, fra justitsministeren
13	Svar på spm. 17 om begrænsning af forsamlingsfriheden, fra justitsministeren Svar på spm. 18 om, hvilke forhold der er omfattet af besøgsforbudet, fra justitsministeren Svar på spm. 19 om sikring af, at lovforslaget kun rammer personer og handlinger, som retsforfølges og efterfølgende dømmes, fra justitsministeren Svar på spm. 20 om lovforslagets rammer, fra justitsministeren Svar på spm. 21 om lovforslagets konsekvenser for familiemedlemmer, fra justitsministeren

Bilagsnr.	Titel
14	Svar på spm. 22 om utryghed hos omkringboende, fra justitsministeren Svar på spm. 23 om betingelsen ulempe og utryghed hos omkringboende, fra justitsministeren Svar på spm. 24 om systematisk straffbare handlinger, fra justitsministeren Svar på spm. 25 om oversendelse af redegørelse fra Københavns Politidirektør vedrørende hashklubber, fra justitsministeren Svar på spm. 26 om politiindsatsen over for lokaler, hvor der foregår ulovlig virksomhed, der ikke er hashklubber, fra justitsministeren Svar på spm. 27 om sundhedsmæssige overvejelser i relation til problemerne i hashklubberne, fra justitsministeren Svar på spm. 28 om undersøgelse af udlejers økonomiske interesse i aktiviteterne, fra justitsministeren Svar på spm. 29 om sikring mod, at besværlige lejere sættes på gaden, fra justitsministeren Svar på spm. 30 om krav til ransagning i bolig- og erhvervslejemål, fra justitsministeren Svar på spm. 31 om ulovlig virksomhed i ejer- og andelsboliger, fra justitsministeren Svar på spm. 32 om sikring mod kriminalisering af prostituerede, fra justitsministeren
15	Fortroligt bilag
16	1. udkast til betænkning
17	Svar på spm. 1 om advarslens indhold og længde, fra justitsministeren Svar på spm. 2 om domstolsprøvelse uden administrativ rekurs, fra justitsministeren
18	Kopi BOU: Svar på spm. 2 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende hjemmel til opsigelse af lejemål, fra by- og boligministeren
19	Kopi BOU: Svar på spm. 1 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende underretningspligt for udlejere til politimyndigheden, fra by- og boligministeren